

1971. ÉV VADGAZDÁLKODÁSA

MÉM VADÁSZATI ÉS VADGAZDÁLKODÁSI FŐOSZTÁLYA
BUDAPEST

1972

1851
1866

1971. év

OEE Könyvtár
Áll. Ell. 2020

VADGAZDÁLKODÁSA

Országos Erdészeti Egyesület Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtár	
Leltári szám:	181/267
Csoport szám:	IV
Előfordulási hely:	S. V. II

MÉM Vadászati és Vadgazdálkodási Főosztálya

1972.

Összeállította: I z r a e l G á b o r, MÉM főelőadó

A kiértékelést végezték:

B a k k a y L á s z l ó OTBB elnöke,
B e r d á r B é l a MÉM főelőadó,
Dr. F o d o r T a m á s a Vadbiológiai Állomás
helyettes vezetője,
Dr. N a g y E m i l egyetemi docens

Felelős kiadó: Dr. T ó t h S á n d o r főosztályvezető

ERDÉSZETI MŰSZAKI ÉS SZERVEZÉSI IRODA

Bp. I., Iskola u. 13.

T.sz: 72212 Készült: 200 példányban

Felelős vezető:

Árva Józsefné
igazgató

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

1./ 1971. év vadgazdálkodásának mennyiségi eredményei	5
1.1 Nagyvad, apróvad	5
- Országos lelövési, befogási, elhullási nyilvántartás 1971. év. /1.sz. táblázat/	7
- Vadásztársaságok és állami vadászterületek lelövési, befogási, elhullási nyilvántartása. 1971.év /2.sz. táblázat/	9
1.2 Mesterséges szárnyasvadtenyésztés	11
- Mesterséges fácántenyésztés.Országos összesítő. /3.sz. táblázat/	13
- Mesterséges fácántenyésztés vadásztársaságok-területein, 1971. évben /4.sz.táblázat/	15
- Mesterséges fogolytenyésztés; Országos összesítő 1971.év. /5.sz.táblázat/	17
- Mesterséges fogolytenyésztés vadásztársaságok területein, 1971. évben. /6.sz.táblázat/	19
1.3 Kártékony vadfajok apasztása	21
- Kártékony vadfajok apasztása, vadásztársaságok és állami szektorok vadászterületein. 1971.év. /7.sz.táblázat/	23
2./ Nagyvadgazdálkodás minőségi értékelése	25
2.1 Szarvas	25
- Megyei trófeabíráló Bizottságoknál bemutatott szarvasagancsok adatai 1971.évi lelövés /8.sz.táblázat/	33
- Trófeabíráló Bizottságoknál bemutatott szarvasagancsok országos értékelése. 1971.évi lelövés. /9.sz.táblázat/	35
- Országos Trófeabíráló Bizottságnál bemutatott szarvasagancsok vadászató szektoronkénti értékelése /10.sz.táblázat/	37

- Országos Trófeabíró Bizottság által elbírált szarvaságancsok kormegoszlása, 1971, 1970.évi lelövés /11.sz.táblázat/	37
- Országos Trófeabíró Bizottság által elbírált szarvaságancsok sulymegoszlása 1971, 1970.évi lelövés /12.sz.táblázat/	37
2.2 Őz.	27
- Megyei Trófeabíró Bizottságoknál bemutatott őzagancsok adatai 1971.évi lelövés /13.sz.táblázat/	39
- Trófeabíró Bizottságoknál bemutatott őzagancsok országos értékelése. 1971.évi lelövés /14.sz.táblázat/	41
- Országos Trófeabíró Bizottságnál bemutatott őzagancsok vadásztató szektoronkénti értékelése. 1971.évi lelövés /15.sz.táblázat/	43
- Országos Trófeabíró Bizottság által elbírált őzagancsok kormegoszlása 1971,1970.évi lelövés /16.sz.táblázat/	43
- Országos Trófeabíró Bizottság által elbírált őzagancsok sulymegoszlása 1971,1970.évi lelövés /17.sz.táblázat/	43
3./ Mezőgazdasági vadkár	45
- Mezőgazdasági vadkár megyénkénti és szektoronkénti bontásban 1971.év. /18.sz.táblázat/	47
4./ 1972.év vadállomány mennyisége és a jövőbeli teendők	49
- Vadállománybecslési jelentés, 1972. év. Országos összesítő. /19.sz.táblázat/	53
- Vadállománybecslési jelentés, 1972.évi. Vadásztársaságok, állami vadászterületek. /20.sz. táblázat/	55

1. 1971. ÉV VADGAZDÁLKODÁSÁNAK MENNYISÉGI EREDMÉNYEI

1.1. Nagyvad, apróvad

Az 1971. évi állományszabályozási adatokat /1,2.sz. táblázat/ elemezve, általánosságban azt kell megállapítanunk, hogy az elmúlt évben nőtt a gazdálkodás tervszerűsége, javult a távlati terv szerinti gazdálkodás fegyelme. Az 1971. évi tervek felülvizsgálata után az állományszabályozás hatékonyságának növelése érdekében hozott intézkedések hatása érzékelhető, bár az egyes vadfajoknál eltérő mértékben.

A szarvasállomány szabályozás 1970-hez képest 30 %-os emelkedést mutat /12.000 db-os lelövés/, s a lelövések mértéke megközelítette - de még nem érte el - az állomány éves szaporulatát. A korábbi éveknél kedvezőbb a lelövések nemek szerinti megoszlása is /bika 29 %, tehén 44 %; borju 27 %/. Az elmúlt év gazdálkodásának eredményeként a korábbi évek robbanásszerű állománynövekedését sikerült ugyan mérsékelni, de a jelenlegi állomány így is csaknem kétszerese a távlati fejlesztési tervben meghatározott mennyiségnek.

A mező- erdő- és vadgazdálkodás összhangja és a tartamos minőségi gazdálkodás egyértelműen azt követeli meg, hogy az intenzív selejtezés mértéke elérje, ill. meghaladja az állomány éves szaporulatát, s ez mintegy 15 ezer db-os lelövést jelent a jelenlegi szarvasállománynál.

A dám és muflonállomány a távlati fejlesztési tervben meghatározott ütem szerint fejlődik, az eddig végrehajtott telepítések eredménye kedvező.

Az elmúlt év állományszabályozási adatai azt mutatják, hogy az őzgazdálkodás terén nem sikerült maradéktalanul végrehajtani a távlati fejlesztési tervben meghatározott feladatokat. 1971-ben 30 %-kal emelkedett ugyan az őzlelövés mértéke, de jelentősen elmaradt a szükséges mennyiségtől. Figyelembevée a helyenként igen kedvezőtlen ivararányt, évi 45-50 ezer db-os lelövésre lenne szükség az állományszabályozás végrehajtásához.

A vaddisznóállomány további jelentős növekedését az elmúlt évben végrehajtott intenzív állományszabályozással sikerült megállítani /3000 db-bal emelkedett a lelövés mértéke/, a távlati fejlesztésben célul kitűzött állományszint eléréséhez azonban a lelövések további jelentős fokozására van szükség.

Több évi visszaesés után először számolhatunk be a mezeinyulállomány emelkedéséről. Ez a tény igazolja azokat az intézkedéseket, amelyeket az elmúlt évben a nyulvadászat korlátozására hoztunk. Ennek eredményeként több mint 50 %-kal csökkent az elejtett nyulak mennyisége, s alig haladta meg a 100 ezer db-ot. Az élőbefogás az előző évihez hasonlóan alakult.

Azt is meg kell azonban állapítani, hogy az állománynövekedésben a kedvező téli időjárás jelentősen közrejátszott.

A fácánállomány növekedésének üteme azt bizonyítja, hogy még korántsem meritettük ki a fejlesztés lehetőségeit. A közel 600 ezres terület alátámasztására egyetlen adat: 1971-ben a gazdálkodók 526.000 db fácánt bocsájtottak ki a mesterséges tenyésztés eredményeként.

Problémát jelent viszont az a tény, hogy az éves letermelés nem áll minden területen arányban az állomány felfutásával. Az elmúlt évben jelentős mennyiségű lelövendő fácánkakas maradt az állományban, s ez kedvezőtlen irányban befolyásolja az ivararányt. A további fejlesztésnek csak akkor van értelme, ha egyidejűleg javul a levadászás eredményessége. Felül kell vizsgálni az eddig alkalmazott vadászati módokat, s az eredményesebb vadászat érdekében koncentrálni kell az állományt a vadászterületen belül.

A fogolynál 1969-ben megindult fejlődés tartósnak bizonyult, s ezt jelzik a terítékadatok is. A jelenlegi törzsállomány több mint 200 ezerrel haladja meg az 1969. évi szintet, s így biztosítotttnak látszik a fejlesztési feladatok megvalósítása. Azt is meg kell azonban állapítani, hogy a kedvező országos adatok nem tükrözik az egyes területek között fennálló aránytalanságokat.

Országos lelvési, befogási, elhullási nyilvántartás 1971.év.

I.sz. táblázat

egység: db

M e g y e	SZARVAS					DÁM	ÖZ.					MUF- LON	VAD- DISZ- NÓ	MEZEI NYUL		FÁCÁN		FOGOLY		Erdei SZA- LON- KA	VAD- KA- CSA	VAD- LI- BA	
	lelövés				el- hullás		lelövés				el- hullás			le- lövés	be- fogás	le- lövés	be- fogás	le- lövés	be- fogás				
	bika	tehén	borjú	összes			bak	suta	gida	összes													
Baranya	319	530	172	1021	54	1	435	696	232	1363	364	-	643	1022	-	291	16107	-	150	-	3	386	12
Bács-Kiskun	81	30	35	146	-	66	493	649	298	1340	74	-	91	6160	8365	250	42750	5522	4069	4064	-	474	-
Békés	2	10	1	13	-	72	1004	2301	783	4088	470	-	2	13456	14704	5149	99983	25073	832	177	12	5395	206
Borsod-A.-Z.	110	200	163	473	74	-	173	196	86	455	96	9	624	2755	1287	7540	10354	-	3299	1027	314	2363	-
Csongrád	-	-	-	-	-	-	555	1126	197	1878	129	-	12	6501	8204	882	48247	1450	510	600	13	5840	150
Fejér	240	295	147	682	55	3	406	592	208	1207	237	-	730	5513	1267	1418	37403	2150	3530	32	92	9073	261
Győr	219	281	235	735	37	2	600	1077	461	2138	218	-	742	6743	14151	212318	33357	1148	6130	7078	14	5980	1309
Hajdu-Bihar	3	-	-	3	-	-	483	654	329	1466	403	-	35	5181	4305	94301	35525	3509	1057	312	29	13654	267
Heves	116	342	164	622	106	-	225	376	123	723	87	61	522	8065	13027	212963	26764	9606	5122	6069	80	1567	-
Komárom	279	352	270	901	25	15	261	327	116	694	68	5	713	2640	3167	6103	5425	-	719	-	33	7242	134
Nógrád	82	126	70	278	9	-	98	169	41	308	31	-	684	831	607	66	6053	238	1142	-	109	1436	20
Pest	583	894	602	2079	43	23	707	924	347	2078	107	53	2616	19699	7333	27203	43880	4115	9745	3408	268	3148	82
Somogy	391	579	270	1240	61	29	733	791	269	1793	201	-	1115	1442	-	75	18994	-	398	15	270	394	403
Szabolcs-Szatmár	-	-	-	-	-	-	69	112	57	238	142	-	41	3735	2080	6472	27418	183	1204	7235	27	3364	3
Szolnok	-	-	-	-	-	-	709	1274	343	2326	219	-	14	6660	19694	268056	78378	24314	4740	2535	38	13764	139
Tolna	432	547	440	1419	166	255	391	513	308	1212	192	-	987	3130	963	4838	26050	24250	938	894	69	2229	73
Vas	168	303	122	593	37	-	261	473	242	976	170	-	637	1855	643	2180	10338	782	1214	1058	67	749	110
Veszprém	299	465	295	1059	42	4	400	506	282	1188	46	2	1428	3246	1704	5334	17192	900	1930	12900	20	27	-
Zala	166	287	152	605	25	-	151	188	100	439	78	-	440	2005	-	284	8953	-	493	-	81	995	95
1971.évi összesen:	3490	5241	3138	11869	734	470	8144	12944	4822	25910	3332	130	12076	100639	101820	2035523	593171	103240	47275	47305	1539	78080	3264
1971.évi tervjavaslat																							
1970.évi tényt számok	2926	3667	2468	9061	749	659	6731	9376	3506	19613	3763	166	8992	189112	106122	30051	424162	68544	33165	41841	1867	77528	4952

Vadásztársaságok és az állami vadászterületek lelővései, befogási, elhullási nyilvántartása
1971. év.

2.sz. táblázat
egység: db

M e g y e	SZARVAS					DÁM	ŐZ					MUF- LON	VAD- DIS- NÓ	MEZEI NYUL			FÁCÁN		FOGOLY		Erdel SZA- LON- KA	VAD- KA- CSA	VAD- LI- BA
	lelövés				el- hullás		lelövés				el- hullás			le- lövés	be- fogás	le- lövés	be- fogás	le- lövés	be- fogás				
	bika	tehén	borjú	össz.			bak	suta	gida	össz.													
Baranya	139	277	82	498	27	-	305	559	188	1052	133	-	427	989	-	71	13260	-	140	-	-	119	5
Bács-Kiskun	9	4	5	18	-	1	306	411	96	813	-	-	68	5559	7227	-	29262	2667	3805	3498	-	-	
Békés	-	-	-	-	-	6	891	2024	697	3612	297	-	1	12753	13637	2143	89732	21958	832	62	9	4945	206
Bogsd-A.-Z.	61	87	48	196	11	-	135	174	64	373	78	-	458	2755	1287	1540	10104	-	3299	1027	314	2363	-
Csongrád	-	-	-	-	-	-	452	945	161	1558	92	-	1	5711	6735	532	45097	774	510	-	13	5840	145
Fejér	143	212	94	449	43	-	302	530	149	981	230	-	448	4757	1267	831	27060	2150	3480	32	72	3560	167
Győr	81	154	69	304	23	-	434	814	226	1474	179	-	407	6413	11054	2318	29882	1148	6127	7078	14	5798	1309
Hajdu-Bihar	-	-	-	-	-	-	410	609	303	1322	322	-	17	4848	4225	3630	34070	3509	988	213	16	13256	267
Heves	57	118	58	233	10	-	134	202	63	399	33	10	265	7999	9594	2713	23336	5747	5122	4936	80	1567	-
Komárom	96	125	57	278	12	-	148	204	79	431	14	-	330	1888	-	-	3964	-	554	-	33	712	72
Nógrád	53	88	34	175	1	-	96	166	39	301	20	-	376	831	607	66	6053	238	1142	-	109	1436	20
Pest	228	324	129	681	7	7	463	730	253	1446	59	-	935	18001	7333	203	42292	4115	9619	3408	230	3002	80
Somogy	174	174	82	430	26	8	426	488	197	1111	124	-	470	1329	-	67	15644	-	384	15	270	103	325
Szabolcs-Szatmár	-	-	-	-	-	-	42	64	10	116	18	-	15	3735	2080	472	24901	50	1204	4799	27	3364	3
Szolnok	-	-	-	-	-	-	665	1196	334	2195	205	-	9	6424	19173	7756	76990	22851	4736	2031	26	13720	139
Tolna	80	111	72	263	14	3	269	370	195	834	135	-	232	2253	354	705	22766	23607	853	894	64	1882	58
Vas	90	192	58	340	21	-	201	410	162	773	124	-	402	1815	643	65	9733	782	1164	1058	67	649	95
Veszprém	132	193	96	421	5	-	254	305	130	689	17	-	735	2720	1500	300	14250	800	1690	12900	-	-	-
Zala	66	84	58	208	14	-	123	154	85	362	74	-	206	2005	-	84	8953	-	478	-	81	995	95
Összesen:	1409	2143	942	4494	214	25	6056	10355	3431	19842	2154	10	5802	92785	86716	23496	527349	90396	46127	41951	1425	63311	2986
Áll.Erdő és Falel- dolg. Gazdaságok	701	1242	687	2630	246	147	619	811	297	1727	241	65	1898	1828	135	500	9466	1670	232	-	15	1198	7
Erdő és Vadgazdaságok Költség.Vállalatok	1011	1242	1075	3328	192	272	483	459	369	1311	88	53	2927	2980	319	18	17931	2289	189	1670	38	5691	96
Áll.Gazdaságok	167	190	131	488	17	23	846	1183	608	2637	768	-	398	2936	14650	11289	38147	8885	212	3684	21	7860	165
Egyéb /MN/	202	424	303	929	65	3	140	136	117	393	81	2	1051	110	1752	0	278	-	15	-	40	20	10
Állami Összesen:	2081	3098	2196	7375	520	445	2088	2589	1391	6068	1178	120	6274	7854	15104	11807	65822	12844	648	5354	114	14769	278
Mindösszesen:	3490	5241	3138	11869	734	470	8144	12944	4822	25910	3332	130	12076	100639	101820	35523	593171	103240	47275	47305	1539	78080	3264

Elhullás 7346:1186 = 6,1%
-146

330000:2500 = 132%
80

350000:200000 = 175%
15%

100%
100%
202%

1.2 A mesterséges szárnyasvad-tenyésztés

Fácán /3.4.sz. táblázat/ A mesterséges szárnyasvad tenyésztés 1971. évi tenyésztési eredményei alapján megállapítható, hogy a korábbi évekhez hasonlóan elsősorban a fácánnál tapasztalható töretlen fejlődés. Emelkedett a zárttéri viszonyok között tartott törzsanyag mennyisége. A törzsanyag emelkedésével párhuzamosan nőtt a termelt és a begyűjtött tojások száma is.

A technikai színvonal emelkedésére utal a gépi keltetés volume-nének emelkedése és ezzel arányosan a kotlósos keltetés csökkenése. Továbbra is alacsony értéket mutat, úgy a gépi mint a kotlósos keltetés kelési eredménye /50 %/. Nagy különbség tapasztalható az egyes szektorok között a nevelés technológiai szintjében. Van ahol 90 %-os a felnevelési arány, másutt viszont a 40-50 %-ot is alig éri el. Szükséges a gyakorlatban bevált, jó eredményeket biztosító korszerű nevelési módszerek alkalmazása, kiszélesítése. Ennek érdekében fokozni kell a szaktanácsadási munkát.

Fogoly /5,6.sz. táblázat/ Zárttéri tenyésztésénél az előző évekhez képest lényeges változás nem történt. Mintegy 30 %-kal emelkedett ugyan a törzsállomány és a kibocsátott csibe mennyisége, de a 17.000 db-os kibocsátás nem számottevő a fogolyállomány mennyiségének emelésénél. Az élő fogoly értékesítés magas egységára gazdaságossá teszi a zárttéri tenyésztést, ezért feltétlen fejlesztést kell előirányozni ezen a téren is.

Vadkacsa A vadkacsa mesterséges tenyésztéséről pontos statisztikai adattal 1971. évre még nem rendelkezünk. Országos mintegy 30.000 db-ra tehető a felnevelt vadkacsa. Tenyésztése igen gazdaságos. A "röptetett" kacsa vadászata nagyon eredményes, nagyterítékű vadászatok tartására alkalmas, így lényeges pénzbevételei forrást jelent. Zárttéri tenyésztési technológiája kialakított és üzemi méretekben kipróbált.

M e g y e	Törzs állomány	Tojás termelés				Tojás értéke- sítés	Keltetés				Vásárolt napos csibe	Csibe értéke- sítés		Kibocsáj- tás
		termelt	begyűj- tött	vásá- rölt	összes		géppel		kotlóssal			napos	felne- velt	
							tojás	csibe	tojás	csibe				
Baranya	1495	72568	1494	4500	78562	-	77601	41114	-	-	-	3274	7810	25703
Bács-Kiskun	4812	163832	4409	18667	186908	73700	67499	36339	41629	25348	-	-	3600	49020
Békés	4842	149458	94642	11445	255545	4000	153261	91786	106553	29439	-	11100	100	80712
Borsod-A.-Z.	-	-	5673	29806	35479	-	-	-	35479	22804	-	-	-	20320
Csongrád	2794	86266	28080	14050	128396	39450	45812	17264	41348	30964	510	-	8291	30568
Fejér	4087	126814	13421	42200	182435	23290	116259	55845	24544	-	-	100	3790	58633
Győr	1014	25567	12009	7454	45030	-	22849	12708	22181	10760	-	-	-	18183
Hajdu-Bihar	903	28445	38590	19138	86173	16890	36200	19100	25728	13057	2000	-	-	23366
Heves	800	26702	18521	25197	70420	22187	36412	21896	26620	15001	-	-	755	19870
Komárom	1852	64413	1886	13600	79899	8000	66140	35870	-	-	1000	8557	3308	15564
Nógrád	300	11810	1807	4000	17617	-	3800	1650	13817	5472	215	215	-	6054
Pest	1617	45225	26507	5000	76732	1000	39300	21580	37432	25508	6610	-	-	41881
Somogy	850	27579	923	7153	35655	700	10676	5805	3500	2141	1241	1250	925	5123
Szabolcs-Szatmár	180	5714	13346	13494	32554	-	24531	13890	7823	2464	-	-	650	11967
Szolnok	3166	119897	84712	59090	263699	57900	92328	46090	92890	47936	3585	2614	800	68432
Tolna	257	6200	12683	3801	22684	310	12449	6739	9909	6173	1300	-	-	11727
Vas	240	10597	1564	-	12161	2040	6486	3527	3635	2187	7549	2500	-	12800
Veszprém	950	32871	13470	19700	66041	-	26846	15601	33572	20925	-	3930	100	26755
Zala	-	-	4872	8700	13572	-	3900	2303	8572	5935	-	-	-	7022
Összesen:	30289	1003958	378609	306995	1689562	249467	842349	423107	535555	266114	24010	33540	30129	533700
1970 év	27908	937968	620524		1558492	307346	631792	334737	626955	320775	45868	66936		476031

Fárasztás: összes tojásból 50% csibe kelteti

669.000 : 13.710 = 50% 842.000
536.000423.000
266.000

713.000 534.000 : 7000 = 76% csibéből kelteti

Mesterséges fácántenyésztés vadásztársaságok területén 1971. évben

4.sz. táblázat
egység: db

M e g y e	Törzs- állomány	Tojás termelés				Tojás értéke- sítés	Keltetés				Vásárolt napos csibe	Csibe értékesítés		Kibo- csájtás
		termelt	begyűj- tött	vásárolt	összes		géppel		kotlóssal			napos	felnevelt	
							tojás	csibe	tojás	csibe				
Baranya	915	44337	1494	4500	50331	-	49616	25588	-	-	-	1724	5810	16828
Bács-Kiskun	752	20653	2634	18667	41954	-	15400	5579	26554	15200	-	-	-	20779
Békés	626	21542	92135	11445	125122	-	33978	26834	101135	27664	-	-	-	39797
Borsod-A.-Z.	-	-	4173	29806	33979	-	-	-	33979	22354	-	-	-	20020
Csongrád	1834	64266	27080	14050	105396	39450	23812	8264	40348	24964	510	-	1291	28068
Fejér	692	24836	13421	28250	66507	9340	31123	19424	24544	14834	-	100	-	28652
Győr	614	15167	11759	7454	34380	-	12449	6468	21931	10630	-	-	-	14900
Hajdu-Bihar	693	24245	38590	19138	81973	16890	32000	16000	25728	13057	2000	-	-	21866
Heves	800	26702	18521	25197	70420	22187	36412	21896	26620	15001	-	-	755	19870
Komárom	800	24000	1886	13600	39486	-	33972	18174	-	-	1000	-	-	14456
Nógrád	300	11810	1807	4000	17617	-	3800	1650	13817	5472	215	215	-	6054
Pest	1617	45225	25398	-	70623	-	35300	20100	35323	25008	3210	-	-	37205
Somogy	500	14479	923	7153	22555	-	4576	2345	3500	2141	1241	-	-	4843
Szabolcs-Szatmár	-	-	4829	11494	16323	-	9300	6881	6823	1944	-	-	650	6876
Szolnok	2826	112349	82777	59090	254216	57900	83721	45380	92004	47296	3585	2614	800	64658
Tolna	65	2424	12430	3801	18655	200	8630	4343	9825	6104	-	-	-	8711
Vas	240	10597	1311	-	11908	2040	6486	3527	3382	1976	7549	-	-	10599
Veszprém	600	19500	12835	19500	32335	-	14200	10000	32335	20619	-	3930	-	23318
Zala	-	-	4872	8700	13572	-	3900	2303	8572	5935	-	-	-	7022
Összesen:	14004	482132	358875	285844	1126851	148007	406905	244756	506420	260199	19310	8583	9306	394521
1970. év	14612													348365
Áll.Erdő és Fafel- dolg.Gazd. 1971.év	3136													33558
1970.év	3361													34771
Áll.Erdő és Vad- gazdaságok 1971.év	5730													45274
1970.év	3000													34398
Állami Gazdaságok 1971.év	7419													60347
1970.év	6935													58497

+ 46.
- 1.
+ 14.
+ 2.
+ 58.

Megye	Törzs- állomány /pár/	Tojás termelés				Tojás érté- ke- sítés	Keltetés				Vásá- rolt napos csibe	Csibe értékesítés		Kibo- csáj- tás
		termelt	begyűj- tött	vásá- rolt	összes		géppel		kotlóssal			napos	felnevelt	
							tojás	csibe	tojás	csibe				
Baranya	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bács-Kiskun	-	-	571	-	571	-	-	-	571	348	-	-	-	284
Békés	-	-	3186	-	3186	-	-	-	3186	1252	-	-	-	788
Borsod.-A.-Z.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Csongrád	-	-	223	-	223	-	-	-	223	111	-	-	-	102
Fejér	42	804	192	1400	2396	-	2204	1635	192	144	-	-	-	1491
Győr	-	-	2866	3003	5869	-	1992	1315	3877	1797	-	-	-	2620
Hajdu-Bihar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Heves	-	-	4862	3777	8639	-	2331	731	6408	3378	51	-	-	2395
Komárom	300	11000	-	-	11000	11000	-	-	-	-	-	-	-	-
Nógrád	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pest	293	9000	2168	1000	12168	530	8470	4960	3168	1151	-	-	-	2107
Somogy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szabolcs-Szatmár	150	3923	3215	-	7138	-	6495	2995	643	326	-	-	-	1612
Szolnok	650	3831	7534	2498	13868	-	6038	3016	7865	4528	202	-	-	4567
Tolna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Veszprém	-	-	4598	-	4598	-	-	-	4598	2239	-	-	-	1773
Zala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen:	1435	28558	29415	11678	69656	11530	27530	14652	30731	15274	253	-	-	17739
1970. év.	1016	33992	37757		71709	16158	20226	9012	35307	12927	-	-	-	13604

Éves összesen	1846	1847	1848	1849	1850	1851	1852	1853	1854	1855	1856	1857	1858	1859	1860	1861	1862	1863	1864	1865	1866	1867	1868	1869	1870	1871	1872	1873	1874	1875	1876	1877	1878	1879	1880	1881	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910	1911	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054	2055	2056	2057	2058	2059	2060	2061	2062	2063	2064	2065	2066	2067	2068	2069	2070	2071	2072	2073	2074	2075	2076	2077	2078	2079	2080	2081	2082	2083	2084	2085	2086	2087	2088	2089	2090	2091	2092	2093	2094	2095	2096	2097	2098	2099	2100	2101	2102	2103	2104	2105	2106	2107	2108	2109	2110	2111	2112	2113	2114	2115	2116	2117	2118	2119	2120	2121	2122	2123	2124	2125	2126	2127	2128	2129	2130	2131	2132	2133	2134	2135	2136	2137	2138	2139	2140	2141	2142	2143	2144	2145	2146	2147	2148	2149	2150	2151	2152	2153	2154	2155	2156	2157	2158	2159	2160	2161	2162	2163	2164	2165	2166	2167	2168	2169	2170	2171	2172	2173	2174	2175	2176	2177	2178	2179	2180	2181	2182	2183	2184	2185	2186	2187	2188	2189	2190	2191	2192	2193	2194	2195	2196	2197	2198	2199	2200	2201	2202	2203	2204	2205	2206	2207	2208	2209	2210	2211	2212	2213	2214	2215	2216	2217	2218	2219	2220	2221	2222	2223	2224	2225	2226	2227	2228	2229	2230	2231	2232	2233	2234	2235	2236	2237	2238	2239	2240	2241	2242	2243	2244	2245	2246	2247	2248	2249	2250	2251	2252	2253	2254	2255	2256	2257	2258	2259	2260	2261	2262	2263	2264	2265	2266	2267	2268	2269	2270	2271	2272	2273	2274	2275	2276	2277	2278	2279	2280	2281	2282	2283	2284	2285	2286	2287	2288	2289	2290	2291	2292	2293	2294	2295	2296	2297	2298	2299	2300	2301	2302	2303	2304	2305	2306	2307	2308	2309	2310	2311	2312	2313	2314	2315	2316	2317	2318	2319	2320	2321	2322	2323	2324	2325	2326	2327	2328	2329	2330	2331	2332	2333	2334	2335	2336	2337	2338	2339	2340	2341	2342	2343	2344	2345	2346	2347	2348	2349	2350	2351	2352	2353	2354	2355	2356	2357	2358	2359	2360	2361	2362	2363	2364	2365	2366	2367	2368	2369	2370	2371	2372	2373	2374	2375	2376	2377	2378	2379	2380	2381	2382	2383	2384	2385	2386	2387	2388	2389	2390	2391	2392	2393	2394	2395	2396	2397	2398	2399	2400	2401	2402	2403	2404	2405	2406	2407	2408	2409	2410	2411	2412	2413	2414	2415	2416	2417	2418	2419	2420	2421	2422	2423	2424	2425	2426	2427	2428	2429	2430	2431	2432	2433	2434	2435	2436	2437	2438	2439	2440	2441	2442	2443	2444	2445	2446	2447	2448	2449	2450	2451	2452	2453	2454	2455	2456	2457	2458	2459	2460	2461	2462	2463	2464	2465	2466	2467	2468	2469	2470	2471	2472	2473	2474	2475	2476	2477	2478	2479	2480	2481	2482	2483	2484	2485	2486	2487	2488	2489	2490	2491	2492	2493	2494	2495	2496	2497	2498	2499	2500	2501	2502	2503	2504	2505	2506	2507	2508	2509	2510	2511	2512	2513	2514	2515	2516	2517	2518	2519	2520	2521	2522	2523	2524	2525	2526	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	2573	2574	2575	2576	2577	2578	2579	2580	2581	2582	2583	2584	2585	2586	2587	2588	2589	2590	2591	2592	2593	2594	2595	2596	2597	2598	2599	2600	2601	2602	2603	2604	2605	2606	2607	2608	2609	2610	2611	2612	2613	2614	2615	2616	2617	2618	2619	2620	2621	2622	2623	2624	2625	2626	2627	2628	2629	2630	2631	2632	2633	2634	2635	2636	2637	2638	2639	2640	2641	2642	2643	2644	2645	2646	2647	2648	2649	2650	2651	2652	2653	2654	2655	2656	2657	2658	2659	2660	2661	2662	2663	2664	2665	2666	2667	2668	2669	2670	2671	2672	2673	2674	2675	2676	2677	2678	2679	2680	2681	2682	2683	2684	2685	2686	2687	2688	2689	2690	2691	2692	2693	2694	2695	2696	2697	2698	2699	2700	2701	2702	2703	2704	2705	2706	2707	2708	2709	2710	2711	2712	2713	2714	2715	2716	2717	2718	2719	2720	2721	2722	2723	2724	2725	2726	2727	2728	2729	2730	2731	2732	2733	2734	2735	2736	2737	2738	2739	2740	2741	2742	2743	2744	2745	2746	2747	2748	2749	2750	2751	2752	2753	2754	2755	2756	2757	2758	2759	2760	2761	2762	2763	2764	2765	2766	2767	2768	2769	2770	2771	2772	2773	2774	2775	2776	2777	2778	2779	2780	2781	2782	2783	2784	2785	2786	2787	2788	2789	2790	2791	2792	2793	2794	2795	2796	2797	2798	2799	2800	2801	2802	2803	2804	2805	2806	2807	2808	2809	2810	2811	2812	2813	2814	2815	2816	2817	2818	2819	2820	2821	2822	2823	2824	2825	2826	2827	2828	2829	2830	2831	2832	2833	2834	2835	2836	2837	2838	2839	2840	2841	2842	2843	2844	2845	2846	2847	2848	2849	2850	2851	2852	2853	2854	2855	2856	2857	2858	2859	2860	2861	2862	2863	2864	2865	2866	2867	2868	2869	2870	2871	2872	2873	2874	2875	2876	2877	2878	2879	2880	2881	2882	2883	2884	2885	2886	2887	2888	2889	2890	2891	2892	2893	2894	2895	2896	2897	2898	2899	2900	2901	2902	2903	2904	2905	2906	2907	2908	2909	2910	2911	2912	2913	2914	2915	2916	2917	2918	2919	2920	2921	2922	2923	2924	2925	2926	2927	2928	2929	2930	2931	2932	2933	2934	2935	2936	2937	2938	2939	2940	2941	2942	2943	2944	2945	2946	2947	2948	2949	2950	2951	2952	2953	2954	2955	2956	2957	2958	2959	2960	2961	2962	2963	2964	2965	2966	2967	2968	2969	2970	2971	2972	2973	2974	2975	2976	2977	2978	2979	2980	2981	2982	2983	2984	2985	2986	2987	2988	2989	2990	2991	2992	2993	2994	2995	2996	2997	2998	2999	3000	3001	3002	3003	3004	3005	3006	3007	3008	3009	3010	3011	3012	3013	3014	3015	3016	3017	3018	3019	3020	3021	3022	3023	3024	3025	3026	3027	3028	3029	3030	3031	3032	3033	3034	3035	3036	3037	3038	3039	3040	3041	3042	3043	3044	3045	3046	3047	3048	3049	3050	3051	3052	3053	3054	3055	3056	3057	3058	3059	3060	3061	3062	3063	3064	3065	3066	3067	3068	3069	3070	3071	3072	3073	3074	3075	3076	3077	3078	3079	3080	3081	3082	3083	3084	3085	3086	3087	3088	3089	3090	3091	3092	3093	3094	3095	3096	3097	3098	3099	3100	3101	3102	3103	3104	3105	3106	3107	3108	3109	3110	3111	3112	3113	3114	3115	3116	3117	3118	3119	3120	3121	3122	3123	3124	3125	3126	3127	3128	3129	3130	3131	3132	3133	3134	3135	3136	3137	3138	3139	3140	3141	3142	3143	3144	3145	3146	3147	3148	3149	3150	3151	3152	3153	3154	3155	3156	3157	3158	3159	3160	3161	3162	3163	3164	3165	3166	3167	3168	3169	3170	3171	3172	3173	3174	3175	3176	3177	3178	3179	3180	3181	3182	3183	3184	3185	3186	3187	3188	3189	3190	3191	3192	3193	3194	3195	3196	3197	3198	3199	3200	3201	3202	3203	3204	3205	3206	3207	3208	3209	3210	3211	3212	3213
------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

egység: do

M e g y e	Törzs állomány /pár/	Tojás termelés				Tojás értéke- sítés	Keltetés				Vásárolt napos csibe	Csibe érté- kesítés		Kibo- csájtás
		termelt	begyűj- tött	vásárolt	összes		géppel		kotlóssal			napos	felne- velt	
							tojás	csibe	tojás	csibe				
Baranya	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bács-Kiskun	-	-	95	-	95	-	-	-	95	63	-	-	-	53
Békés	-	-	3186	-	3186	-	-	-	3186	1252	-	-	-	788
Borsod-A-Z.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Csongrád	-	-	223	-	223	-	-	-	223	111	-	-	-	102
Fejér	-	-	192	1400	1592	-	1400	1176	192	144	-	-	-	1109
Győr	-	-	2866	3003	5869	-	1992	1315	3877	1797	-	-	-	2620
Hajdu-Bihar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Heves	-	-	4862	3777	8639	-	2331	731	6408	3378	51	-	-	2395
Komárom	300	11000	-	-	11000	11000	-	-	-	-	-	-	-	-
Nógrád	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pest	-	-	1232	1000	2232	-	-	-	2232	1131	-	-	-	697
Somogy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szabolcs-Szatmár	-	-	643	-	643	-	-	-	643	326	-	-	-	177
Szolnok	650	3831	7534	2497	13862	-	6038	3016	7865	4528	202	-	-	4567
Tolna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Veszprém	-	-	4598	-	4598	-	-	-	4598	2239	-	-	-	1773
Zala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen:	950	14831	25431	11677	51939	11000	11761	6238	29319	14969	253	-	-	14271
1970.év	336	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10115
All.Erdő és Vadgazda- ságok 1971.év.	335	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1792
1970.év	380	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1200
All.Gazdaságok 1971.év	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14271
1970.év	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2289

1.3 A kártékony vadfajok apasztása

/7.sz. táblázat/

A mult évi eredményekhez viszonyítva az elpusztított kártékony vadfajok száma némiképp emelkedett. Az országos viszonyokat ismerve megállapítható, hogy ezirányu munkánk korántsem elégséges. Ha a vadgazdálkodó szektorok eredményeit vizsgáljuk, a következő számokat kapjuk. Az elpusztított vadfajokra eső hektár terület az erdő- és fafeldolgozó gazdaságoknál 28, erdő- és vadgazdaságoknál 12,6, állami gazdaságoknál 14,3, a Magyar Néphadsereg területein 32,5, a vadásztársaságoknál pedig 21,5. Nyilvánvaló, hogy az országban, a szektorok területein a kérdéses vadfajok elosztása, sűrűsége nem egységes, illetve nem azonos, mégis a számok világosan mutatják, hogy a zömmel erdővel rendelkező, tehát nagyvadas jellegű területek ilyen irányu munkája nagyon gyenge. Érthető, mivel apróvaddal kevésbé foglalkoznak, így a közvetlen károkozás valószínűsége kisebb. Így a kártékony vadfajok ezeken a területeken szinte zavartalan szaporodási lehetőséget találhatnak, a környező - legtöbbször más szektorbeli - vadászterületek kárára.

Az injektált tojás-akciót tovább kell fokozni. A tojás injektálását azonban decentralizálni kell, a szállítási távolságok, illetve az elkészítés és a kihelyezési idő rövidítése miatt. A kártékony vadfajok vegyszerrel való apasztásánál a természetvédelmi szempontokat elsődlegesen figyelembe kell venni.

1.3. A katonai vezetés megszervezése

V. sz. rendelet

A katonai vezetés megszervezése a katonai vezetés feladatrendszeréből és a katonai vezetés szervezeti felépítéséből áll. A katonai vezetés feladatrendszerének meghatározása a katonai vezetés feladatainak és feladatainak meghatározásából áll. A katonai vezetés szervezeti felépítésének meghatározása a katonai vezetés szervezeti felépítésének meghatározásából áll. A katonai vezetés feladatrendszerének meghatározása a katonai vezetés feladatainak és feladatainak meghatározásából áll. A katonai vezetés szervezeti felépítésének meghatározása a katonai vezetés szervezeti felépítésének meghatározásából áll.

A katonai vezetés feladatrendszerének meghatározása a katonai vezetés feladatainak és feladatainak meghatározásából áll. A katonai vezetés szervezeti felépítésének meghatározása a katonai vezetés szervezeti felépítésének meghatározásából áll.

1866

Megye, szektor, év	Üregi nyul	Róka	Vad-macska	Borz	Vidra	Menyét	Görény	Héja	Karvaly	Szürke varju	Szarka	Mátyás	Kutya	Macska
Baranya	-	2465	1	383	35	372	181	159	200	5663	7046	1978	1503	2196
Bács-Kiskun	3053	837	-	27	4	122	86	3	12	1935	10626	186	1840	2045
Békés	-	2258	1	-	17	636	314	199	202	453	9886	259	1912	2622
Borsod-A-Z.	-	733	197	75	8	319	200	303	229	3254	6765	2361	3037	1923
Csongrád	-	881	8	1	10	203	158	89	100	809	4520	380	1926	1590
Fejér	315	1074	20	140	11	339	183	25	122	2469	3050	755	911	1236
Győr	28	1087	-	141	3	447	250	211	149	2832	1898	451	1259	2151
Hajdu-Bihar	-	1174	12	4	5	714	534	339	107	2162	16230	2230	2538	2728
Heves	-	405	119	24	3	269	166	131	128	1729	6847	932	1534	1747
Komárom	-	637	14	94	12	96	71	63	107	1794	893	878	544	1086
Nógrád	-	421	141	89	1	165	115	165	148	3411	6153	1283	765	790
Pest	2038	1309	46	123	11	334	261	268	292	3897	15092	3508	3216	3506
Somogy	-	2032	17	374	59	318	241	207	349	6661	6155	1365	1063	1253
Szabolcs-Szatmár	-	473	8	69	4	146	136	298	184	4226	15343	670	2111	1711
Szolnok	-	1046	3	109	8	934	280	257	273	4766	13662	1419	2847	3163
Tolna	15	1133	-	150	32	305	146	89	128	4481	2281	773	923	1253
Vas	-	1054	1	178	13	293	189	159	109	5709	4272	682	1039	2000
Veszprém	-	992	-	107	5	248	111	44	79	3585	3010	1139	1067	1632
Zala	-	1459	-	232	29	340	271	133	210	7894	7076	911	947	1280
Összesen: 1971. év	5449	21470	588	2320	270	6600	3893	3142	3128	67730	140805	22160	30982	35912
1970. év	3682	19405	581	2212	172	4075	3703	3960	3195	51755	120116	20321	33646	32743
Áll. Erdő és Fafeld. Gazdaságok, 1971. év	30	2740	58	119	17	221	195	144	102	4142	7445	2773	2189	2193
1970. év	-	2530	40	170	-	177	173	443	143	5060	6184	2054	1927	1629
Áll. Erdő és Vadgazd. Kft. és Váll. 1971. év	11	2516	53	197	-	346	284	335	121	4490	3836	2704	2288	2395
1970. év	-	2147	48	159	-	209	259	290	113	3589	4100	2174	2478	2412
Áll. Gazdaságok 1971. év	-	3897	78	165	9	1376	783	567	342	9223	12307	1206	5308	6036
1970. év	-	3474	81	168	12	939	984	554	509	9123	13156	1117	4750	4901
Egyéb /MN/ 1971. év	-	836	4	55	-	97	87	25	17	1085	904	938	728	788
1970. év	37	800	8	60	-	46	70	46	28	1101	836	760	563	713
Mindösszesen 1971. év	5490	31459	781	2856	296	8640	5242	4213	3710	86670	165297	29781	41495	47324
Mindösszesen 1970. év	3719	28356	758	2769	184	5446	5189	5293	3988	70628	144392	26426	43364	42398

2. NAGYVADGAZDÁLKODÁS MINŐSÉGI ÉRTÉKELÉSE

A MTBB-ok által elbírált trófeák száma emelkedik. /8, 13.sz. táblázat/ Ez nem csak a lelövés mennyiségi növekedését, hanem a bemutatási kötelezettség lelkiismeretesebb teljesítését is jelenti. A legtöbb megyében a bírálatok, minősítések szakmai színvonala megfelelő.

2.1 SZARVAS

Az 1971. felrakási évben 2,054 db szarvastrófeát bírált el az Országos Trófeabíráló Bizottság, amelyekből 1,948 db került a tárgyévben terítékre. Az idei év eredményeit, valamint a vadásztatás szakszerűségét tükröző adatokat vadásztató szektoronkénti megoszlásban a 10.sz. táblázat tartalmazza.

A végeredmény számok arról tesznek tanuságot, hogy a bikalelövés mennyiségi emelkedését a minőség követni tudja, azaz az arányokban nem mutatkozik figyelemre méltó eltolódás. Ez a jelenség annál megnyugtatóbb, mivel - mint a későbbiekben látható - a súly- és a kormegoszlás arányaiban sincsen jelentősebb eltérés.

A hibás lelövések kisebb növekedése, arányaiban az elviselhetőnek elismert 10 % alatt van.

Az aranyérmes bikák pontszámalakulása jól tükrözi a felrakási év minőségét. A múlt évhez viszonyítva a 220 pontot meghaladó kapitális bikák száma 42 %-ra emelkedett a 29 %-kal szemben. Ez a pontszám emelkedés az ezüst és bronzérmes kategóriákon belül is kimutatható.

A kormegoszlás idei alakulását és a múlt évek összehasonlító adatait a 11.sz. táblázat szemlélteti.

A kormegoszlási adatok arról tanuskodnak, hogy általában a nagyobb gondot okozó középkorú bikák selejtezésre kellő mértékben történik. A fiatal és az öreg selejtbikák megítélése egyszerűbb feladat és kevesebb utánjárást igényel, de a minő-

ségjavítás legértékesebb szakasza mégis itt megy végbe. Az itt ejtett hibák mennyisége tükrözi a vadgazdálkodás fejlettségi szintjét. Az adatok ismeretében folyamatos fejlődést állapítottunk meg.

A súlymegoszlási adatokat a 12.sz. táblázat adja.

A súlyadatok megoszlásukban közel azonos képet mutatnak. Az a tény, hogy a 9 kg-on felüli bikák aránya 1970-ben 8,2 % és 1971-ben 9,4 % volt csupán a felrakási évek különbözőségére mutat rá. Az a tény, hogy az adatok alapján minden 5,9 kg feletti bika bronz-, minden 7,6 kg feletti bika ezüst- és minden 9,4 kg feletti bika aranyérmes, arról tanuskodik, hogy a céltudatos állományjavítási munkának meg vannak az eredményei. Ezek a számítások természetesen az országos átlagszámok alapján történtek. Az egyes területek szerinti elemzés sok esetben még lejjebb szorítja a súlyhatárokat.

2.2 Ő Z

1971-ben 3328 db őztrófeát bírált el az Országos Trófeabíró Bizottság, amelyek közül 3203 db került a tárgyévben terítékre. Az őzbakvadásztatás növekedése ebben az évben is folytatódott, ami a múlt évi eredményekhez képest meghaladta a 10 %-ot. A bemutatott őztrófeák 90 %-a a külföldi bérvadásztatásokból adódik, tehát a golyóérett, érdemleges bakok zöme itt mutatkozik, tehát az elemzések megbízható képet adnak az őzgazdálkodásban elért országos eredményeinkről is. /15.sz. táblázat/

Megállapítható, hogy az 1970/71-es mostoha tél elsősorban a formák szabálytalanságában mutatta meg káros hatását és nem annyira az agancs súlyában. Rendkívül sok volt a 300-400 gr közötti agancsok között a torz, rossz fejlődésű, s főleg ághiányos agancs, de bőven akadt a 400 gr felettiek között is ilyen.

Szembeötlően rossz volt az agancsok színeződése és a rózsák kialakulása. Ezzel szemben a köbtartalmak alapján számított térfogatsúly adatokban semmi eltérés sem mutatkozott az elmúlt évi adatokkal szemben.

A szakszerűtlen lelövések aránya kedvező képet mutat. Az elviselhetőség határát 10 %-ban állapítjuk meg, amihez viszonyítva a 7,9 %-ot jónak fogadhatjuk el. Különösen értékelhetjük ezt az eredményt akkor, amikor a rossz felrakás következtében nagyon sok volt a hibalehetőség.

Az érmes arány nagymértékű lecsökkenésének okait vizsgálva, beható elemzés tárgyává tettük a köbtartalomnak és a sulynak /17.sz. táblázat/ egymáshoz való viszonyát. Mivel pontértékben igen nagy különbség mutatkozott az 1970 és az 1971-es év őztrófeái között, ennek a két évnek az adatait tettük beható elemzés tárgyává. Az 1970 évből 919, az 1971 évből pedig 861 köbtartalom mérési adat állt rendelkezésünkre. Az elemzésből azt állapítottuk meg, hogy a két év adatain belül nincsenek eltérések a köbtartalom és a súly viszonyában. A vizsgálatokat 50 gr-os súlykategóriákban végeztük. Az egyes súlykategóriákra az alábbi átlagadatokból kiszűzött köbtartalom-adatokat kaptunk:

250 - 300 gr	300-350 gr	350-400 gr	400-450 gr	450-500 gr
275 gr	325 gr	325 gr	425 gr	475 gr
125 cm ³	140 cm ³	170 cm ³	200 cm ³	220 cm ³

A kialakított számsor hasznos tapasztalatai iránymutatónak tekinthető a bírálatok majd pedig a gazdálkodás számára. Az adatok feldolgozását tájegységi bontásban végeztük és megállapítottuk, hogy a tájegységek között a súly és a köbtartalom egymáshoz való viszonyában különbség nem mutatkozik. Annál nagyobb azonban a különbség a tájegységeken belül az egyes típusok vagy törzsek között. Ez a megállapítás ismételten alátámasztja már eddig is hangsúlyozott gazdálkodási elveinket, nevezetesen azt, hogy az őzgazdálkodásra alkalmas területeken maradéktalanul el kell távolítani a gyengébb minőségű törzseket.

A bemutatott őzbakok kormegoszlását a 16.sz.táblázat adatai szemléltetik.

A községnek a lakosságának egy részét a földművelés foglalkoztatja, melynek mellett a kereskedelem és az ipar is fejlődött. A községnek a lakosságának egy részét a földművelés foglalkoztatja, melynek mellett a kereskedelem és az ipar is fejlődött.

A községnek a lakosságának egy részét a földművelés foglalkoztatja, melynek mellett a kereskedelem és az ipar is fejlődött. A községnek a lakosságának egy részét a földművelés foglalkoztatja, melynek mellett a kereskedelem és az ipar is fejlődött.

1851	1861	1871	1881	1891	1901	1911	1921	1931	1941	1951	1961	1971	1981	1991	2001
1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000	2100	2200	2300	2400	2500	2600	2700

A községnek a lakosságának egy részét a földművelés foglalkoztatja, melynek mellett a kereskedelem és az ipar is fejlődött. A községnek a lakosságának egy részét a földművelés foglalkoztatja, melynek mellett a kereskedelem és az ipar is fejlődött.

A községnek a lakosságának egy részét a földművelés foglalkoztatja, melynek mellett a kereskedelem és az ipar is fejlődött. A községnek a lakosságának egy részét a földművelés foglalkoztatja, melynek mellett a kereskedelem és az ipar is fejlődött.

A koreloszlás számai azt mutatják, hogy a 8 évesnél idősebb bakok aránya 29,9 %. Ha elvileg 8 évtől számítjuk a golyóérett bakokat, akkor ez az arány kielégítőnek mondható. Nem kielégítő azonban, hogy ebből az arányból csak 8,2 % az érmes bak. Ez a viszony képet ad az egész állomány minőségéről. A rossz felrakási év - éppen a formában jelentkező hátrányok miatt - bizonyos mértékig torzítja az adatok minőségi értékét, de ezt figyelembe véve is meg kell állapítanunk, hogy a szelektálás még nem hozta a kívánt minőségjavulást. A kormegoszlás alapján mutatkozó 70 %-os selejtezés már biztató aránynak tekinthető, különösen akkor, ha tudomásul vesszük, hogy a megyei trófeabíráló bizottságok elé kerülő anyagnak tulnyomó része a selejtbakokból adódik.

Az 1971. évben elbírált összes szarvas és őztrófeák értékelését megyei összesítésben a 9., 14.sz. táblázatok tartalmazzák.

A tárgyévben elejtett egyéb nagyvadfajok - dák, muflon, vaddisznó - száma elenyésző. Durva szakmai hibák sem fordultak elő. Így ezen vadfajok adatelemzésére nem térünk ki.

A Trófeabíráló Bizottságok által megállapított hibás kilövések arányai alapján a minőség emelését elősegítő intézkedések a felügyeleti szervek részéről megtörténtek.

Megyei Trófeabíráló Bizottságoknál bemutatott szarvasagancsok adatai
1971 évi lelövés

8.sz. táblázat

Megye	S Z A R V A S									
	Hazai elejtés db	MTbB-nél bemuta- tott	Bemuta- tás aránya %	É r m e s m e g o s z l á s					Hibás lelövés	
				A	E	B	Összes	% -ban	db	%
				d a r a b						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Baranya	149	143	96	6	14	22	42	29	9	7
Bács-Kiskun	9	6	66	-	1	1	2	33	-	-
Békés	2	2	100	-	-	-	-	-	-	-
Borsod-A.Z.	79	82	-	2	3	19	24	29	1	-
Csongrád	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fejér	96	67	70	-	3	9	12	17	6	8
Győr	103	93	90	-	3	12	15	18	22	24
Hajdu-Bihar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Heves	64	50	80	-	3	7	10	20	11	21
Komárom	64	58	91	-	3	5	8	13	7	11
Nógrád	56	55	100	1	3	4	8	14	17	31
Pest	185	194	-	-	1	20	21	11	20	10
Somogy	172	146	85	6	30	18	54	31	11	8
Szabolcs-Szatmár	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Szolnok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tolna	56	95	-	1	15	14	30	31	5	5
Vas	85	77	91	1	5	8	14	18	15	19
Veszprém	118	93	79	1	4	15	20	22	18	20
Zala	90	73	81	-	4	3	7	10	7	10
Összesen: 93	1328	1235	93	18	92	157	267	24	149	12
1970. évi tény:	1136	947	85	17	64	126	207	21	132	14

1851-1866

1851-1866

ERDŐSZETI EGYSÜLET

1851

1866

1851

Trófeabíráló Bizottságoknál bemutatott szarvaságancsok
országos értékelése . 1971 évi lelövés

9.sz. táblázat

Megye	Bemu- tatott	Érmes trófea					Hibás lelövés	
		A	E	B	Össz.	%		
		darab					db	%
Baranya 250-11	300	26	47	59	132	43	15	5
Bács-Kiskun 8-1	47	9	12	9	30	64	3	6
Békés	4	-	-	1	1	25	1	2
Borsod-A.Z. 9-44	118	4	8	36	48	40	1	-
Csongrád	-	-	-	-	-	-	-	-
Fejér 341-30-14	207	30	29	52	84	40	14	6
Győr 4-16	225	40	29	49	82	36	41	18
Hajdu-Bihar	-	-	-	-	-	-	-	-
Heves	110	-	11	33	44	40	14	11
Komárom 5-10	297	50	31	65	101	34	15	5
Nógrád 9-11	93	1	4	13	18	19	18	19
Pest 6-4	459	6	38	95	139	30	30	7
Somogy 29-3	416	32	109	76	217	52	41	9
Szabolcs-Szatmár	3	-	2	-	2	67	-	-
Szolnok	-	-	-	-	-	-	-	-
Tolna 17-4	331	21	66	78	165	50	24	8
Vas 4-1	166	5	23	39	67	37	27	15
Veszprém 4-12	252	6	38	73	117	46	40	14
Zala 13-1	155	14	23	24	61	38	13	8
Összesen: 1971	3183	136	470	702	1308	42	297	9,3
1970 év	2697	117	417	584	1133	42	240	9,1

Országos Trófeabíráló Bizottságnál bemutatott szarvasagancsok vadásztató
szektoronkénti értékelése.1971 évi lelövés 10.sz. táblázat

Vadásztató szektor	Bemuta- tott	Érmes trófea					Hibás lelövés	
		A	E	B	Összes			
		darab				%	db	%
Erdő és Vadgazdaság	708	36	109	190	335	47,3	35	4,9
Erdő és Fafeldolg.Gazd.	495	44	99	151	294	59,4	39	7,9
Állami Gazdaság	136	9	26	36	71	52,2	13	9,6
MN területek	178	7	48	41	96	53,9	6	3,4
Vadásztársaságok	431	22	96	127	245	56,8	55	12,8
Összes:	1948	118	378	545	1041	53,4	148	7,6
1970 év	1747	101	358	469	928	53,1	110	6,3

Országos Trófeabíráló Bizottság által elbírált szarvasagancsok kormegoszlása
1971-1970 évi lelövés 11.sz. táblázat

Éves		2-5	6	7	8	9	10	11	12	Összes
1971	db	415	110	170	192	216	262	199	384	1948
	%	21,5	5,7	8,7	10,0	10,5	13,6	10,2	19,8	100
1970	db	336	131	163	183	201	223	156	354	1747
	%	19,-	7,5	9,3	10,6	11,5	12,7	9,-	20,4	100

10 évesnél idősebb 1970 évi 42,4%
1971 évi 43,3%
1970-1971 közötti 10 évesnél idősebb 43,3%
1971-1972 közötti 43,3%

Országos Trófeabíráló Bizottság által elbírált szarvasagancsok súlymegoszlása
1971-1970 évi lelövés 12.sz. táblázat

kg		1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10	10-11	11-12	12-	Össz.
1971	db	31	109	209	253	328	342	279	214	109	44	19	11	1948
	%	1,6	5,4	17,2	13,-	16,9	17,6	14,4	11,-	5,4	2,2	9,7	5,6	100
1970	db	36	89	171	234	299	308	296	170	89	34	12	9	1747
	%	2,0	5,1	9,9	13,4	17,1	17,5	17,0	9,8	5,1	1,9	0,7	0,5	100

3-4 kg 3-4%
4-5 kg 14,9%
5-6 kg 17,1%
6-7 kg 17,5%
7-8 kg 17,0%
8-9 kg 9,8%
9-10 kg 5,1%
10-11 kg 1,9%
11-12 kg 0,7%
12- kg 0,5%
1970 évi 3,1%
1971 évi 3,4%
1970-1971 közötti 3,1%
1971-1972 közötti 3,4%

Megyei Trófeabíráló Bizottságoknál bemutatott őzagancsok adatai
1971 évi lelövés

13.sz. táblázat

Megye	Ö z									
	Hazai lejtés db	MTbB- nél bemu- tatott	Bemu- tatás aránya %	É r m e s m e g o s z l á s					Hibás lelövés	
				A	E	B	Összes	% -ban	db	%
				d a r a b						
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Baranya	279	271	97	1	2	15	18	6	11	4
Bács-Kiskun	306	242	79	-	1	4	5	7	3	1
Békés	675	397	59	2	7	5	14	3	11	3
Borsod-A.Z.	155	139	90	1	1	-	2	2	7	5
Csongrád	285	206	72	1	-	3	4	2	1	0,5
Fejér	227	137	61	-	1	3	4	3	10	8
Győr	334	317	95	1	-	8	9	3	10	3
Hajdu-Bihar	182	170	94	-	2	4	6	4	4	3
Heves	116	102	88	3	1	1	5	5	4	4
Komárom	88	84	96	-	1	2	3	4	5	6
Nógrád	96	81	85	1	2	1	4	5	13	15
Pest	378	352	93	1	4	5	10	3	7	2
Somogy	382	370	92	-	3	10	13	3	17	5
Szabolcs-Szatmár	33	25	78	-	-	-	-	-	-	-
Szolnok	356	303	85	1	4	11	16	5	4	1
Tolna	155	183	-	1	5	1	7	4	10	5
Vas	189	179	95	-	-	-	-	-	19	11
Veszprém	250	240	96	1	-	3	4	2	40	17
Zala	147	135	92	1	1	1	3	2	10	7
Összesen:	4633	3933	85	15	35	77	127	3,2	186	4,1
1970 évi tény:	4026	3299	80	27	39	70	136	4	240	7,5

Trófeabíráló Bizottságoknál bemutatott őzagancsok országos értékelése
1971 évi lelövés

14.sz. táblázat

Megye	Bemutatott	Érmes trófea					Hibás lelövés	
		A	E	B	Össz.	%		
		darab					db	%
Baranya	423	3	5	19	27	6	23	4
Bács-Kiskun	479	2	2	14	18	4	20	4
Békés	918	16	51	38	105	11	73	8
Borsod-A.Z.	160	1	2	13	16	10	9	5
Csongrád	390	4	8	6	18	4	14	4
Fejér	274	-	3	18	21	7	19	7
Győr	599	4	5	11	20	3	36	6
Hajdu-Bihar	444	1	5	3	9	3	18	4
Heves	223	3	3	5	11	5	13	6
Komárom	179	3	4	1	8	4	6	3
Nógrád	85	1	2	7	10	12	14	16
Pest	534	1	7	12	20	4	13	3
Somogy	707	2	8	2	12	2	43	6
Szabolcs-Szatmár	68	-	2	28	30	44	7	10
Szolnok	641	11	23	6	40	6	31	5
Tolna	302	1	6	-	7	2	21	7
Vas	243	-	-	-	-	-	24	10
Veszprém	322	2	5	7	14	4	45	14
Zala	145	1	1	1	3	2	10	7
Összesen:	7136	56	142	191	389	5	439	6
1970 év	6093	116	183	249	548	9	479	8.

Helység	Bontás- teljesít	Egyes tárgyak				Helység felvétele	
		A	B	C	D	1971	1972
Békéscsaba	423	3	2	2	2	23	4
Béke-Kiskun	478	2	2	2	2	20	4
Békés	318	16	21	38	102	73	8
Békéscsaba-A.E.	160	1	2	12	16	10	3
Békéscsaba	390	4	8	6	16	14	4
Békéscsaba	278	-	3	18	21	12	7
Békéscsaba	278	4	8	11	20	36	6
Békéscsaba	244	1	2	2	2	18	4
Békéscsaba	223	2	2	2	11	12	4
Békéscsaba	179	2	4	1	8	6	3
Békéscsaba	82	1	2	7	12	14	16
Békéscsaba	254	1	7	12	20	23	3
Békéscsaba	707	2	2	2	12	42	6
Békéscsaba-Békéscsaba	28	-	2	28	10	7	10
Békéscsaba	24	12	2	40	40	31	2
Békéscsaba	302	1	2	7	1	21	7
Békéscsaba	243	-	-	-	-	24	10
Békéscsaba	322	2	2	7	14	42	14
Békéscsaba	142	1	1	1	3	10	7
Békéscsaba	732	26	142	142	389	439	6
Békéscsaba	603	116	103	249	248	473	8

Országos Trófeabíráló Bizottságnál bemutatott őzagancsok vadásztató szektoronkénti értékelése. 1971 évi lelövés 15.sz. táblázat

Vadásztató szektor	Bemutatott	Érmes trófea					Hibás lelövés	
		A	E	B	összes			
		darab				%	db	%
Erdő és Vadgazdaság	239	-	4	5	9	3,8	16	6,7
Erd. és Fafeldolgozó Gazd.	381	2	9	11	22	5,8	25	6,6
Állami Gazdaság	582	4	18	21	43	7,4	51	8,8
MN területek	4	-	1	-	1	25,-	-	-
Vadásztársaságok	1997	35	75	77	187	9,4	161	8,1
Összes	3203	41	107	114	262	8,2	253	7,9
1970 év	2791	89	143	181	413	14,5	239	8,6

Országos Trófeabíráló Bizottság által elbírált őzagancsok kormegoszlása. 1971-1970 évi lelövés 16.sz. táblázat

ÉV		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	összes
1971	db	35	105	271	422	422	415	569	400	279	227	63	3203
	%	1,1	3,3	8,5	13,2	13,2	13,0	17,8	12,3	8,5	7,1	2,0	100
1970	db	10	79	200	318	270	288	417	468	299	243	199	2791
	%	0,4	2,8	7,1	11,4	9,7	10,3	15,0	16,8	10,7	8,7	7,1	100

Országos Trófeabíráló Bizottság által elbírált őzagancsok súlymegoszlása 1971-1970 évi lelövés 17.sz. táblázat

Súly gr	1971		1970	
	db	%	db	%
0-200	322	10,1	394	14,1
200-300	1535	47,9	2505	53,9
300-400	1082	33,8	752	27,0
400-500	236	7,4	133	4,7
500-600	26	0,8	7	0,3
600-	2	0,0	-	-
Összesen	3203	100	2791	100

3. MEZŐGAZDASÁGI VADKÁR

/18.sz. táblázat/

A mezőgazdasági vadkár évről-évre párhuzamosan emelkedik a nagyvad mennyiségének növekedésével. Itt elsősorban a vaddisznó és a szarvas jön számításba, amely vadfajok a károk legnagyobb részét okozzák. Az utóbbi évek adatainak elemzése azt mutatja, hogy az 1971. január 1-ével bevezetett új vadkárbecslési forma - a szakértők közreműködése - realisabbá, illetve arányosabbá tette a kár értékelését.

Az előző évhez viszonyítva lényegesebben a vadásztársaságok által kifizetett összeg emelkedett meg. Ez azzal magyarázható, hogy a múlt évben már a volt apróvadás vadásztársaságok is vadászhattak szarvasra és ennek következtében a nagyvad okozta mezőgazdasági károkat is a kérdéses vadásztársaságok fizették.

A vadkárok csökkentése érdekében az üzemtervekben előírt állomány-szabályozásokat rövid időn belül végre kell hajtani. Javítani kell a vadföldgazdálkodást, az etetést. A terület használatával a vadászatra jogosítottak szorosabb kapcsolatot kell létrehozni, a hatékony vadkárelhárítás megszervezése érdekében.

Mezőgazdasági vadkárok megyénkénti és szektoronkénti
bontásban. 1971 év.

18.sz. táblázat
egység: Ft.

Megye	Vadász- társaság	EFAG	EVG	ÁG	MN	Összes
Baranya	206031	1644715	644000	-	-	2494746
Bács-Kiskun	1786	9122	1300622	-	-	1311530
Békés	-	-	-	-	-	-
Borsod-A.Z.	181124	620000	-	-	-	801124
Csongrád	-	10846	-	-	-	10846
Fejér	225272	-	463452	-	343000	1031724
Győr	327705	161846	404073	108127	-	1001751
Hajdu-Bihar	-	-	-	-	-	-
Heves	36164	96000	-	69020	-	201184
Komárom	437055	528117	1838541	208563	1215000	4227276
Nógrád	10250	9840	-	-	121000	141090
Pest	399463	-	7371414	-	-	7770877
Somogy	582747	2471187	-	1605000	1336000	5994936
Szabolcs-Szatmár	-	-	-	-	-	-
Szolnok	-	20000	-	-	-	20000
Tolna	580230	-	5301425	-	-	5881655
Vas	288052	878734	-	105288	-	1272074
Veszprém	630801	1383726	-	31347	1318000	3363874
Zala	245737	2778461	-	-	-	3024198
Összesen:	4152419	10612594	17323527	2127345	4333000	38548885
1970 év						34940000

4. 1972 ÉV VADÁLLOMÁNY MENNYISÉGE ÉS A JÓVŐBELI TEENDŐK

/19,20.sz. táblázat/

Nagyvad

	1969 db	1972 db	távlati terv db	1972 a terv %-ban
Szarvas	29.600	38.600	19.500	197
Dám	2.280	3.100	3.400	91
Őz	136.000	163.000	107.000	152
Muflon	2.600	2.730	3.800	72
Vaddisznó	13.700	16.900	7.000	230

Apróvad

	1969 1000 db	1972 1000 db	távlati terv 1000 db	1972 a terv %-ban
Nyul	974,2	932,2	1200,0	78
Fácán	1062,3	1842,0	1600,0	115
Fogoly	562,8	788,8	1100,0	72

A fenti adatok önmagukért beszélnek, s meghatározzák az 1972. évi tennivalók fontossági sorrendjét is.

A nagyvadgazdálkodásban alapvető feladat az állomány szabályozási tervek maradéktalan végrehajtása, mindenekelőtt a legjelentősebb mezőgazdasági kárt okozó két vadfajnál: a vaddisznónál és a szarvasnál.

Az 1972. évre kidolgozott lelövési tervek /szarvas 15 ezer db, vaddisznó 13.500 db/ megfelelő alapul szolgálnak arra, hogy a túlszaporodott nagyvadállományban csökkenési irányzat induljon el. Az állomány szabályozás végrehajtása során szigorúan be kell tartani a minőségi gazdálkodás alapelveit.

Az őzállomány lelövési terve /37 ezer db/ - figyelembevéve a várható elhullásokat is - még mindig mintegy 10 ezerrel a szükséges mérték alatt van. A jelenlegi tulszaporodott állománynál a minőségi romlás mellett, egyre inkább jelentkezik az őz által a mező- és erdőgazdáságban okozott kár kérdése is. Az állomány tulszaporodása gazdálkodók és területek szerint differenciáltan jelentkezik és elsősorban az Alföldön működő vadásztársaságoknál jelentős.

Apróvadgazdálkodásban az elkövetkezendő években az erőket a mezeinyul és fogolyállomány fejlesztésére kell átcsoportosítani. A jelenlegi törzsállomány megfelelő alapul szolgál a fejlesztési célkitűzések végrehajtásához.

Vadállománybecslési jelentés 1972 év. országos összesítő

19.sz. táblázat
egység: db

M e g y e	SZARVAS				DÁM	ŐZ				MUFLON	VAD- DISZNÓ	NYUL	FÁCÁN			FOGOLY	TUZOK	CSÁSZÁR MADÁR
	bika	tehén	borjú	összes		bak	suta	gida	összes				kakas	tyúk	összes			
Baranya	1329	1354	779	3462	-	3242	4047	2229	9545	-	1048	30401	18842	49295	68137	11493	-	-
Bács-Kiskun	232	225	113	570	355	4610	6650	3342	14609	-	310	97332	42329	123766	166095	87118	182	-
Békés	10	10	10	30	76	7051	8170	3999	19220	-	-	87450	41920	134420	176340	24290	974	-
Borsod-A-Z.	1004	961	633	2598	74	2331	3152	1842	7332	491	1438	49530	16896	50694	67590	57416	42	1019
Csongrád	-	-	-	-	150	3519	5025	2230	10774	-	25	52243	27223	79680	106903	18458	56	-
Fejér	891	965	554	2410	60	2810	4604	2093	9507	80	1047	56791	30935	100343	131278	45856	60	-
Győr	786	928	448	2163	56	2559	3382	1794	7735	-	798	47305	15832	54943	70775	53747	195	5
Hajdu-Bihar	-	-	-	-	-	3885	5287	2515	11687	-	89	63560	33545	99729	133274	37350	495	-
Heves	833	977	498	2308	-	1346	2093	910	4349	787	942	39217	13180	43066	56246	38367	156	290
Komárom	1300	1190	634	3124	-	1622	2437	1090	5150	163	1417	29925	10553	29293	39846	16825	-	-
Nógrád	440	439	229	1108	-	869	1166	577	2612	50	747	12927	6925	16770	23695	12920	-	303
Pest	1678	1885	780	4343	318	3443	4679	2600	10722	939	1775	85323	40244	126039	166283	97160	236	-
Somogy	1730	2001	1089	4820	296	3193	4254	2777	10224	-	1733	21102	28371	65572	93943	16888	-	-
Szabolcs-Szatmár	30	22	11	63	-	1767	2347	1273	5387	-	149	60380	26540	80200	106740	73350	-	-
Szolnok	-	-	-	-	-	3991	5410	2374	11775	-	28	86699	44257	134413	178670	64859	586	-
Tolna	1273	1478	580	3331	1639	2477	3222	1765	7464	-	1170	35985	20810	63575	84385	21450	-	-
Vas	707	860	484	2051	18	1459	1869	1076	4404	-	625	19870	14182	33425	47607	29727	-	-
Veszprém	1437	1584	843	3864	52	2076	2704	1579	6359	220	2676	39861	16703	51785	68488	66166	-	-
Zala	875	956	514	2345	-	1609	1850	1031	4490	-	909	16299	14842	40894	55736	15702	-	-
Összesen: 1972	14555	15835	8199	38589	3094	53859	72382	37104	163345	2730	16926	932200	464129	1377902	1842031	788842	2982	1617
1971. év.	13285	15116	7638	36039	2628	49835	66549	32511	148895	2396	16473	846931	-	-	1538767	671843	3129	1660

11. melléklet 1972. évi vadászati állományról (1972)

Vadállománybecslési jelentés 1972. év Vadásztársaságok, Állami vadászterületek.

20.sz. táblázat
egység: db

Megye Szektor	SZARVAS				DÁM	ŐZ				MUFLON	VAD- DISZNÓ	NYUL	FÁCÁN			FOGOLY	TUZOK	CSÁSZÁR MADÁR
	bika	tehén	borjú	összes		bak	suta	gida	összes				kakas	tyúk	összes			
Baranya	818	818	541	2277	-	2578	3269	1859	7706	-	569	27381	15537	41565	57102	10281	-	-
Bács-Kiskun	32	25	13	70	-	3541	5195	2444	11180	-	110	88712	35429	106166	141595	80648	182	-
Békés	-	-	-	-	14	6600	7600	3800	18000	-	-	82000	39000	127000	166000	22500	864	-
Borsod-A.-Z.	741	603	417	1761	14	2078	2708	1587	6373	245	998	48158	15130	46296	61426	56492	42	816
Csongrád	-	-	-	-	-	2939	4125	1760	8824	-	5	49743	24223	71680	95903	17858	56	-
Fejér	700	657	398	1755	-	2309	3776	1702	7787	-	730	49181	24085	71413	95489	41496	60	-
Győr	378	492	218	1088	1	1897	2356	1268	5521	-	429	40545	13173	47703	60876	47215	55	5
Hajdu-Bihar	-	-	-	-	-	3460	4679	2284	10423	-	54	62900	31820	94460	126280	36790	495	-
Heves	446	486	237	1169	-	965	1474	660	3099	239	570	35120	11160	38490	49650	35696	81	186
Komárom	566	495	268	1329	-	936	1349	645	2930	-	558	26020	8538	24418	32956	14920	-	-
Nógrád	354	317	181	852	-	826	1100	545	2471	-	487	12727	6785	16610	23395	12850	-	303
Pest	760	804	404	1968	58	3072	4173	2212	9457	204	814	82378	38284	122839	161123	96255	236	-
Somogy	832	747	430	2009	151	1989	2720	1553	6262	-	862	17313	15556	41453	57009	15369	-	-
Szabolcs-Szatmár	5	2	1	8	-	1490	2046	1012	4548	-	99	52560	23440	71500	94940	65250	-	-
Szolnok	-	-	-	-	-	3603	5030	2066	10699	-	18	82599	41457	126513	167970	63759	571	-
Tolna	459	375	199	1033	289	2006	2636	1387	6029	-	308	32645	17790	54695	72485	19400	-	-
Vas	555	621	330	1506	-	1204	1525	852	3581	-	444	18142	12902	30970	43872	27967	-	-
Veszprém	821	827	431	2079	-	1491	1952	1151	4594	-	1441	35065	14176	45004	59180	60800	-	-
Zala	475	476	234	1185	-	1277	1450	853	3580	-	459	15839	13842	37694	51536	15072	-	-
Összesen:	7942	7845	4302	20089	527	44261	59163	29640	133064	688	8955	859028	402327	1216469	1618796	740618	2642	1310
Áll. Erdő és Fafeldolgozó Gazdaságok	2490	3115	1680	7285	575	2914	3929	2322	9165	867	2751	12332	14733	35874	50607	6962	-	307
Áll. Erdő és Vadgazdaságok Költség. Vállalatok	2751	3037	1287	7075	1665	1922	2601	1717	6240	735	2896	12405	13524	42185	55709	6917	-	-
Állami Gazdaságok	422	368	250	1040	267	4262	5989	3065	13316	-	424	46435	31945	81074	113019	32545	340	-
Egyéb /HM/	950	1470	680	3100	60	500	700	360	1560	440	1900	2000	1600	2300	3900	1800	-	-
Állami Összesen:	6613	7990	3897	18500	2567	9598	13219	7464	30281	2042	7971	73172	61802	161433	223235	48224	340	307
Mindösszesen:	14555	15835	8199	38589	3094	53859	72382	37104	163345	2730	16926	932200	464129	1377902	1842031	788842	2982	1617

Baranya 27.000 nyúlállomány, a hozam 1.000 nyúl, tehát 4% / Ágost állományból 932.000 x 80% volume normális viszonyok között a napi 445.600 db volume a hozam 200.000 db, tehát 45% /

